

Лазар Ковачић
ИСПЛАЋЕН У ЦЕЛОСТИ

Уредник
Зоран Колунџија

Лазар Ковачић

ИСПЛАЋЕН
У
ЦЕЛОСТИ

ПРОМЕТЕЈ
Нови Сад

Предговор

ВОЗОВИ СТАНИЧНИХ ПЕРОНА УКРАЈ ЧИЈИХ КОЛОСЕКА УВЕК НЕКО НЕКОГА ЧЕКА СА КОВЕРТИРАНИМ ПИСМОМ У ЦЕПУ ЗА НЕЧИЈИ СУТРАШЊИ ДАН

Приповедну кућу Лазара Ковачића *Исцлаћен у цело-
сти* чине шеснаест (у)споменарских прича над којима би
могао опстати и наслов *Свежањ кључева*, али о томе одлу-
чује сам писац, својеручно. Све је у том приповедном то-
нусу колико закључано – толико и откључано пред врати-
ма дневне хоризонтале у пуном залету, без повратка, на-
равно. Три унакрсне приповедне греде везују кућне зидове
ове приповедаонице која разгидним сећањима подсећа на
Хиљаду и једну ноћ када слике у несаници навиру са свију
страна. Само у наглom одсеву *се као засцјава залејриша ко-
шуља на венчаници крова куће*. Три приповедне греде јесу
Воз за Босну из Аустралије, Небеска љубав, и наравски –
подразумљиво речено, *Свежањ кључева*.

И тако, у причи, *Воз за Босну из Аустралије*, син Јован,
засут благом забринутости, промишља како матер његова
осећа да негде мора, а да ли ће икад стићи где је наумила
није знала, али је знала да мора. Управо то морање бака
Росу, матер Јованову, вукло је ка повратној адреси. И, по-
мисли Јован, *сваки дан неко ће да је одведе до железничке*
станице Ранкорн... И дане, и дане, бака Роса је сабирала
и одузимала себи вагоне у пролазу чекајући воз за Босну
на клупи железничке станице Ранкон, јужни део Бризбена.

Записује пишчева рука: *Мора да им је негде кућа била уз железничку љруу ња је навикла дочекивајћи и исљраћајћи возове и сад је то сљаросљ љоново заљфражила од ње.* Из ноћи у ноћ паковала је кофере за Босну, огрнута ћутњом и загледана у колосек Бризбен југа. И док су се у кући сви надали да ће из бака Росине главе љујћна љрозница ишче-знујћи, она је одлазила ка пружним праговима станичног перона са озарјем на лицу. И једног јутра застала је крај кућног прозора уверена да воз за Босну из Аусљралије, са сљанице Ранкорн, Бризбен јуј, иде сваки дан и на време, само ако знаш љуљовајћи... Возови на станици су је уверили да је успела уграбити трајни вагон завичајних успомена.

Ти вазда спаковани кофери емиграната личе на свежањ папира и вазда отворена писма са некаквим бележницама по чијим страницама штрче живописне архивалије Далматинаца, Банаћана, Херцеговаца, Маора, Сарајева са Башчаршијом уз кафене разгледнице Боке Которске са посрнулим главама на уморним длановима. У том пртљажном спису су плави и сиви рељефи конфетски разасуте Југославије које се, изнова, међуљудски шири међу емигрантским коферајем Срба, Хрвата, Монтенегринаца, Словенаца, Македонаца, ихахај, ој. Досељеници, сеобне луталице, међу биљем, удаљеним водама, просторним хоризонталама Новог Зеланда и Аустралије, усред тамо неких окландских киша, шире у мислима кишобран негдашње државе, државе коју је загубила опака обест недораслих умова и ониско презреле глупости. Отуда та загонетна нетренка Истори-чара у причи *Сљари људи и нова Јујославија*. Јесте истина да су код Маора и Далмајћинаца усмена казивања важећа зарад сваке историјске фусноте у трајању. Тек у туђини, где жалости, разазнајеш ко си и зашто си?! Без аналитички

оживљене прошлости у глави као да ти се ни будућност не даје осмехнути. Туђина је гола реконструкција успомена, музеј који (у)живо разјашњава прохујало време заборављене земље која оживљава у теби самом да би опстао пред светом и пред самим собом, особно.

Дијана у Котору, дама која је и матерњи језик обрисала и макнула из амбара своје ђамеџи и зајамћења, стрмекнула у мељаву точка живота, схвата генетски да у Црној Гори нишџа није далеко, за дана се све може досџићи, а Коџор је најближи...

И као у јасно кадрираној секвенци, пред очима нам се шири упечатљиво расписана сцена:

У камениџој луци, у авџусџовски сумрак, две сџаре Коџоранке засџадоше, чудећи се жени која је седела на деџонском навезу дродова, заџледана џрема џучини, џласно џлакала.

- Шџо ова, сирџџа шџџранкиња, заџомаже?
 - Не знам, али није шџџранкиња.
 - Јесџе. Чула сам да инџлешки чакулају.
 - Нека си чула. Она није шџџранкиња.
 - Тако ми Госџе од Шкрџјела и Свеџџоџ Триџуна, она инџледише само сџџрањски и она је шџџранкиња.
 - Добро, она је можда шџџранкиња, али џлаче џо нашки.
- Да, то је тај дерт, та fuga у фабули ове прозодије.

*

Писац јасно разазнаје гест у трагу изговорене речи. Реч лице изговара.

Емигрантски живот Милана и Зорке сажет је у траговима фотографија уз речи: *Шафрану мој разбокорени.*

Дабодида љубав била једина која нас обора у кревети... Прича коју вреди одболовати носи наслов: Paid in full – исцелаен у целости.

Претње, сплетке и прогоне маркира *Сусрети у Београду*. Дефект историје, подметања ногу, завист, злоба и интриге болесних крадљиваца људских душа. Да, управо тај *дефект људскости не решава медицина него историја*. Како и зашто? Ово је сурова и сирова прича о турбулентним догађајима у пристизању за *најлаиу свих историјских рачуна несрећно склопљене земље која је имала име, али не и грађане са тим именским одређењем као примарним и бијним*. Данијела и он. Она у Београду. Он у Окланду. Прогнан у игри преотимања... Уосталом, ево приповедног епилога, у расплету, уз реченични стампедо високог функционера Министарства иностраних послова који је донео потерницу с поништену оптужницом: *Госпођо, дужан сам да вам се службено извиним. Лично сам ја извео преко границе у Мађарску. Одоје све били ујрожени, а он појојово. Још нешто, госпођо. У овом службеном делу, пре него што одлучиће да ли да ме понудиће да седнем или издациће: Административна комисија Владе Србије је донела одлуку да му се врати одузети стан у улици Арсенија Чарнојевића. Ако се он не врати, на предлој добро информисаних и сад бијних, на одлуци је уз његово и Ваше име, с разлојом. Изволиће. А сад неслужбено и најважније. Он вас је јуно волео. Имајте то увек на уму, молим вас. Лавиринт прича, фуга, која се не даје олаком забораву.*

Приповедно чарање очас зађе мозаичном стазом мајстора чија су чула прошарана познавањем хортикултуре, неимару вртова из чијих детаља исијава некаква зачудна меланхолија. *Искра у души а душа у камену јесте маштари-*

ја чију опчињеност можеш дотаћи руком и оком, маштарија остварена и истргнута из свеске на чијим страницама пулсира ученост амбијенталне архитектуре.

У ствари, вртни мајстор, нашао је у својој души *две, велике енијме, два живоћа и једне, велике љубави* као Микеланђело.

Кључеви за разумевање ових прича јесу одсеви завицајне носталгије и љубави која се шири као *мрежа фантијазије на разбоју машиће* у трајању са пуном тканицом приче *Домар и лейојница*. Прича говори о ћутању и вештини читања са људскога лица, о сећању на Изета Сарајлића. О човеку који *одговара директно, јасно и чисто, само о томе што је њишан*. Лице са химном у уху, са химничним акордима земље коју више нема, осим у мислима. Степа, човек који је умео зауставити време, *а да секунде расстави на бројне сийније временске чесице*. Некад је и ћутање са тишином ваљан занат.

Небеска љубав јесте бисер прича, опстаће као ремек дело. То су приповедне реченице које срастају уз емоције са судбинским заплетом Милоша, из Новог Милошева. Љубавни узнемир уз очаравајући запис Ирене, родом из Кишејева. Душевни узнемир у трајању. А само небо вратило му је Ирену. *Небеска љубав је и њочела у облацима*. Није илузија. Авиони још увек лете.

Све ове приче, мање или више, у судбинском су раду, душевно сродне ма колико су до јуче *Лазо и Изет* били из *комишјских села из Дервениће*; знали су се и знали су да су један на другој њуцали, а сад као керамичари заједно раде и њуцају од задовољства. *Што је било, не заборављају, али о томе не причају. Изет оде до џамије у Ангервуду, Лазо оде урејко, али оде и њомоли се у цркви Свејој Николе у*

Да, неки јесу заборавили матерњи језик, али су научени да припаљују свеће: горе за живе, а доле за покојне.

A Сарајево:

– Па чаршија је чаршија, као Ијсвич, Тувумџа, Бинли,
а оно баш, исјеред, на турском значи да је главна.

– Чика Борис каже да је Голд Коусџи, љавнији јер сви иду
џамо.

Моло се склонио од историје и почетка Сарајева, о томе ће се мало више расипити код Сиве и оној што ја њисцем зову, а историчар је, у ствари.

–То знамо, кроз њрозор смо їледали окреїїницу.

- А кад не окреће иде на Илиџу и то је линија број четири:
Илиџа – Башичаршија.

Чиста поезија за Сарајевске улице распричане у даху
памук магле над Требевићем.

И као да се *Бриџа* за здравље нашла у *Свежњу* кључе-
ва како би се путовало *Преко Беча* за *Мелбурн* где можеш
набасати на *Лајлу Колумбијку*. И у приповедној шетњи за-

тичеш Горана из Сарајева који чека девојку са Илиће уз питање:

– Јеси ли је, можда, чеко у Сарајеву?

– Јесам, и ни тамо се није појавила.

Прво прођу, слећу раменима и за себе прошајућу:

– Боже, будале.

Дуо је шредало да постојану равнодушни док ја пролазе, као што је и он био остацима на клупи.

А ко зна...?! Можда то и није равнодушје његове маште, нема равнодушја када чекаш оно што те душом просветљава.

Можда и он чека своју ласту, та птичја крила која су се у једном тренуту догодила у рашчитавању, да ли сјајног синопсиса Милана Белегишанина, за тамо, опет, његово телевизијско кадрирање презентовано у продукцији РТВ Нови Сад, препис писца са телевизијског екрана:

Ласта се од пролећа, до касне јесени није раздвајала од старог ласта. Увијала се око њега, нијездила... Већ од њега је зрела, из нијезда испод ширеке његове прошне ластирске колибе улејшала у његов јућ, узлавање умјесто јастука и ту себи најправила лоћу за одмор и спавање када ластир одмара и ноћу спава. Први, хладнији дах јесени, још далеко од мишровданских маћи и ледених киша, а већ на вријеме да се спрема са осталима на дућ лет на јућ, ласта није ледала календар, као остале око ње, нећ како да се ушуха у његовој тојлој, тајацираној шапи или у удубљењу на врху његове крзнене ластирске каје и да се што дуже, његовим шетањем и њеним ћијуком, разговоре. Пожелео јој је срећан јућ. Још једном је у њедрима приријао да крилни мишићи лакше зајарају охлађеним небом. Она је извирила и ћијукала, а он јој је говорио, да зна да мора ићи и да ће

је чекајџи, да се на љрољеће врајџи и обрадује ја. Све мање љџица је љрелејало, све су одлејјеле. Она не. Није мојла остојавијџи сџароја љастџира. Љубав је била јача од свеја. На недељу дана љрије Миџровдана, љријџиснуле дује, леде-не кише. Намјеравала је да исјод сџрехе долејџи до њеја, чим је склонио сџадо и ојџворио врајја колибе. Пала је ис-љред њеја исљред љраја и ујинула. Подијао је, џојао дах јој у кљун ујџискивао, масирао је, држао и љријао у њедрима, а онда се јауком ојласио. Њејов јлас се љрејонио са јусџим, влажним мајлама и хуком леденој вјејџра, мокрих миџров-данских дана. Како је љубав љодиједила уљџимайџивни зов љрироде и здој џе љубави и ујинула.

Тек толико да би се разумео шарм када Сџоле молер бане са белим цветом на реверу тегет сакоа док му из гор-њег џепа кошуље, испод раскопчаног сакоа, извирује отва-рач за конзервиране фарбе и за пиво уз закачену хемијску оловку.

Епилогно у овим мозаично вешто усложеним причама чекаће вас *Чика Радивоје мудри*, боем и чаробњак за везу добрих и племенитих душа, чаробњак који уме нађи сваку загубљену адресу.

Многи ликови као да су импресионистичким веселим кистом осликани, тумарају овим причама, залазе којекуде, фрагментарно, у рукавце, на моменте ти се учини да си затечен у некаквом ружичњаку затуреног романа. Завичајна носталгија затечена у горком осмеху туђине, а на пијаној лађи коју као да је осликао Сава Шумановић, где се живот-ни шампањ точи на екс са варљиво сентименталном сузом у очима. Читаш и памтиш.

Нови Сад, 17. фебруар 2025.

Милуџин Ж. Павлов

ВОЗ ЗА БОСНУ ИЗ АУСТРАЛИЈЕ

Прво је пала са шамлице, па у постељу. Ништа није сло-мљено, али она не устаје. Рендген, ништа не показује; СТ снимак, ништа, али јој умало срце није отказало када су је провлачили кроз комору скенера. Запомагала је:

– Тако се хљеб у фуруну меће, а не људи у ту ђавољу машину.

Стигле године, али њу притиска самоћа у пуној кући веселе чељади. Била је на њиховом терету, банковном и кућном рачуну, трпези, нези и обавези, али је била код свог сина Јована, јер је он то од ње тражио, а она пристала. А само сећања пробијају. Смишљала је како све те невоље старости и насрнула сећања младости у подношљивију свакодневицу преточити. Где год седне заспи, а чим заспи сања – Босну. И у сну, и кад је краће будна, тражи с ким би о томе – никога. Као на разбоју, у њеној младости отпоче мисли-ма тканицу смисла ткати и почеше пробијати слике, прво о младости и онај, њен први, девојачки одлазак на збор код манастира у Глоговцу.

Њена соба у великој кући, солидне бризбенске четврти Стретона не даде мислима даље од својих зидова, сплазају се на под и згасну, а она би хтела много даље да их упути. Изађе на широку терасу. Њена шамлица после пада нестале. На тераси удобне столице са високим узглављем, меким јастуцима и удобним руковратима. Потоци сећања крену-ше, али се спотакоше о високу бетонску ограду, пресуши-ше и згаснуше. Нису могли прескочити и кренути даље.

Замоли млађег унука Алена да јој на улицу изнесе столицу, па да види могу ли мисли и даље и да с њима отплови где је наумила. Метеж саобраћаја, оштри, гласни звуци, пролазници у журби и нико јој на поздрав не одговара, зауставањем, гласом, погледом, рукама, осмехом. Испред куће се појави њен син Јован.

– Мати, одмах у двориште и кућу. Ти седиш у висини ауспуха, а саобраћај се за пар година упетостручио.

Њен педесетдвогодишњи син се у ствари бојао да мати, по навици и инерцији њених година, не задрема, не заспи и са дупло веће висине, него што је била шамлица, тресне на бетон, ма колико било тачно и то о загађености ваздуха.

Из посрнулог виталитета духа стално је тражила знаке и доказе о њој у младости и младости у њој и није их налазила, али јесте зов даљине и Босне. Време у кући је проводила у полузамраченој соби, на истом месту, на истој удобној фотељи, коју је њен Јован унео на место сакривене шамлице. А напољу жарко квинслендско сунце, ведрина и, дрворедом енглеског храста, осенчана улица. Преко пута улице у дворишту грађевинска стрка. Диге се нова кућа.

Прену се.

„Види, кућа испрва сва од дрвета, као да ју је мој Обрен градио, а сад је почеше црвеном опеком и бетонским плочама затварати и оно најлепше и најплеменитије у њој, дрво, скрише. Њихово дрво, неке танке баскије ни фртал тренице, а мој Обрен кућу опаса са по пола балвана у једном реду и тако до врха и никакав бетон није требао да подупире.”

У неверици одмахује главом.

„Од јутрос им нико ни бардак воде не примаче, ни јутарњу ракију и кафу не донесе, завежљаје хране за ручак, а после ручка зашећерену млаћеницу не послужи. Не чух

двогласну пјесму момачку и трогласну дјевојачку, нити ви-
дјех да се као застава залепрша кошуља на венчаници кро-
ва куће.”

Устаде. Однесе им кафу и колаче, и не би јој јасно, шта
им то није било јасно, али уз смех и жамор колаче и кафу
узеше, колаче кафом заливаше и сви јој љубазно захвали-
ше, а нити су знали ко је, одакле дође и где се врати.

Врати се у сумрачицу своје собе иста, каква је и била.
Нити се радује новом дану, јер не зна шта ће с њим, нити
жељно дочекује нову ноћ, јастук и снове, јер су и ти амбари
пренатрпани. А како се из свега ишчупати и нечем бољем
се упутити? Нигде око ње вршњака да се причама о животу
и лепотама младости одмере, подупру или бар разоноде.

„Неко је старији, него што изгледа, а неко и од своје
биографије, а где сам ја у томе?”

Одавно није повлачила горњу ладицу на комоди у сво-
јој соби у којој се налазило старинско овално огледало са
металним рамом и ручком, које још од Босне чува.

„Баш да видим.”

Извади огледало, разгрну завесе на прозору, седе и ла-
гано навири.

Види себе, младу двадесеттворогодишњу невесту, на
венчању, 17. октобра, у крајишкој, јањској ношњи. На гла-
ви испод бошче црвена капа, на којој је више редова ни-
ски сребрењака, по чему се невеста разликује од осталих
на дан венчања. Лице румено, без руменила из кутијица,
али на уснама јарки црвени кармин, идеја њене куме Мир-
јане. Било ју је стид, али Мирјана није дала ни чути, увек је
била „напреднија” од ње, али се тај кармин убрзо разнесе
по бројним образима шире и даље родбине, након венчања.

Врати се у стварност, брзо погледа лево-десно, никога,
па опет у огледало и опет насмешена она. Брзо зовну Јова-

на. Подиже огледало у висину свог лица и рече Јовану да навири:

– Шта видиш?

– Најлепшу маму, коју памтим без те седе косе и бора на лицу – рече Јован, куцкајући благо по лику своје мајке у огледалу које је држала у левој руци. Јован пољуби мајку у чело и изађе, кријући благу забринутост; шта то мајку мучи у њеном изгледу.

Он изађе, а она врати огледало у ладницу и брзо је заклопи. Леђима се наслонила на комоду и тако остала нешто дуже. Окрену се лицем комоди, полако отвори горњу ладницу и, не дижући огледало са дна, навири и: опет свечана црвена капа са нискама сребрењака испод бошче. Осећала је како је мрежа зова исплетена и већ је сапиње.

„Младост ме зове, јер сам изгледа нешто важно у њој пропустила.”

Све више је осећала да негде мора, а да ли ће икад стићи где је наумила, није знала, али је знала да мора.

Бака Роса вероватно није знала да је враћање у младост знак посртања зрелог доба и да је старост већ добро закорачила у њу, а она је хтела да још једном окуси ту танку кришку земаљског раја из њене младости, пре него што у рај оде, где је припадала. Бака Роса се у младост враћала, не да би измерила колико је кроз сито мељива живота просејано и потрошено, и да на остатку измери преостало трајање, него да још једном закорачи у далеке и лепе чаире младости и онда је спремна на све што јој судбина одреди и што јој је „записано”.

Један дан, после ручка, који је морао бити за истим столом свих укућана, више из доколице него из потребе, дрстило се црно грожђе са великог послужавника, устаде и стаде испред сина:

– Јоване, хоћу у Босну!? Само ме ујутру одвезите на железничку станицу, даље ћу сама.

Отац погледа мајку, синове, диже поглед увис кроз белу таваницу, ка небу, и ништа не рече. Знао је своју мајку. Изађе. Након десетак минута унесе јој неколико кофера.

– Изабери. Хоћеш ли се сама спремати? Ја те сутра возим на станицу Ранкорн, одакле иде воз за Босну.

Млађи унук Ален, који је, од када зна за себе, био више везан за бабу Росу, него мајку и оца, унесе јој кофер у собу. Она је узбуђено час ходала, час седела и смишљала шта понети и кога првог обићи.

За то време, њен син Јован, тихо се обрати синовима:

– Овако ћемо. Сваки дан неко ће је одвести до железничке станице Ранкорн, а поподне свраћати по њу и враћати је кући, све док је не прође. Сутра је ја возим, зато што хоћу да одем до канцеларије Квинсленд железнице и локалне станице полиције, да им објасним о чему се ради и да то може потрајати. Замолићу их, колико је у оквиру и процесу њиховог рада на станици, да на њу припазе. И да знате, ово мора остати у породици. Жељко, ти прекосутра раније идеш у кампус Грифит универзитета, онда ће Ален да вози баду.

Ујутру, тек што се први откоси сунчевих зрака распашише одозго од Санибенка, била је будна и спремна. Знала је и коме ће првом, тешким металним звекиром, покуцати на врата. Мирјана је то заслужила, с њом је друговала од раног детињства и у свет одраслих закорачила, оним збором у Глоговцу код манастира.

Чекајући воз за Босну, узбуђење одласка и несаница од прошле ноћи среташе се на клупи Ранкорн, железничке станице, јужног дела Бризбена. Утону у мекоте сна и нису јој сметали чести проласци возова од Голд Коуста до Бри-

збена и Саншај Коуста и обрнуто. Свет је хитао правцем север-југ, својим послом и возовима, а она је чекала свој воз. Службеница Железнице Квинсленда из мале станице Ранкорн, прође са својом колегиницом у униформи другачије боје, кроја и изгледа и са пиштољчином о десном боку витке полицајке.

– Да, то је она. И моја нана би одмах овако заспала чим седне.

– Мора да им је негде кућа била уз железничку пругу, па је навикла дочекивати и испраћати возове и сад је то старост поново затражила од ње.

– Могуће, у бележници командира смене пише да ћемо је чешће виђати овде.

– Види, као да се насмешила нама, или некоме у сну. Лице јој је благо и ведро, са преливима бистрине и среће. Нагледала сам се свега, али је ово најлепше што ми се могло догодити на почетку још једног радног дана, на овој прометној железничкој станици. Лепо сањај, а ми ћемо ти чувати снове, док год нам будеш долазила.

– По њу ће поподне свраћати један од два њена унука, ово су њихове слике. Види, бога ти, овај, ваљда млађи, има њене црте лица.

– Идемо. Изнад клупе на високом стубу је ССТ камера, а и ја ћу радо свратити да се огледам у благости лица ове драге старице.

С кофером се упутила прво Мирјани, а у сну је прво угледала Обрена.

* * *

Обрен је био из Подосоја, а она из Вагана. Од стрица је наследио дар за дрводељство, од оца једино равне табане и

јаку киселину у желуцу, а од најмлађег стрица, ништа, јер је још као шеснаестогодишњак побегао код свог стрица у Београд, где је и остао. Он је био трећи, најмлађи, колико их им је Бог дао. Сетре су се са образли, миразом удале, земљом и малом. Њима много не претече сем светла образа, на истуреном бранику крајишке традиције и обичаја. Очи матере и оца су у њега биле упрте да женидбом намири бар део губитка. Надали су се да ће преосталих, танких, 20 дунума земље или чак и нешто мање, због каменишта по многим њивама и разбежалим потоцима, придодати 10 нових дунума од мираза младе, после његове женидбе, а поправио би се и мал у штали и тору, јер у миразу са 10 дунума иду бар две краве, најмање три овце и неколико шиљежади, а од имућнијих стиже и парадни коњ, који би младу донео у двориште нове куће и ту с њом остао. Од Обрена се није одвајао стаменит дорат који је од ждредета у крупну момчину своје расе израстао заједно са Обреном, и никад није заборавио да, где год застану, њушком нагне према левом цепу у ком се увек грејала мала коцка шећера за њега.

„Код мог ћаће је више година редовно долазио, као косидбаша, кад чаири затраве. Знао нас је све и све о нама, а крај мене је увијек некако збланут пролазио. Знале су нам се очи срести и добро напричати, као да се одавно знају, ашикују и дуго заједно намјеравају. И ни ријечи. У манастиру Светог великомученика Георгија у Глоговцу, у недјељу за Свих светих, увијек је био црквени збор, јањски вишедој и народно весеље, у јесен када се смире пољски радови. У колу ми неко прсте расплете од Мирјаниних, уплете са својима и не погледавши ме настави гдје је коло и кренуло. Топлина руке ми је била непозната, али сам знала да је то био Обрен. Срећом, ноге су већ биле разигра-не у ритму кола и музике од хармоникаша у средини, који

није дао стати док он не каже, иначе би се сложиле, а и ја са њима. И жељела сам, а и бојала да музика не стане. И стадоше обоје. Окренуо ми се и ја видјех први пут бијелу, на средини везену ланену кошуљу, за збор, славу и највеће свеце везену, знојем орошено чело и још увијек мокру и водом зализану косу. Са стране угледах густе бркове на избријаном лицу момка као бор високог. Увијек сам га у косидби испотаје гледала повијеног, у широким замасима руку, а сад се испред мене исправи висок и лијеп као Свети Ђорђе, на слици на прочељу манастира. Постиђена, обли ме талас врелине, брзо спустих поглед, а једна рука ми фали. Обрад је није пустио.

– Росо... види... знаш... од оног дана...

– Рођо – нечија тешка шака плесну по Обреновим плећима, па их и обујми. – Ајмо на пиву под шатру.

Он оде у друштво, а ја нијесам могла себи доћи сву ноћ. До наредног збора је предалеко, али ће прела ускоро, чим се од Витороге забијели.

Хладан дах вјетрова одозго с рамена насрну, низ мокра леђа.”

Баш се у колу изиграла и сад је студени дах оптрчи.

Пробуди се.

* * *

На млако повечерје на станици Ранкорн пристигоше таласи свежине одозго, од Маунт Тамборина.

– Срећо бабина.

Једва је исправише утрнуле ноге.

– А баш сам вас се пожељела и ти први пред бабу. Како су сви укућани? Јели ко заме питао? Добро, идемо, причаћеш ми успут.